Paap Kõlar

Teie: 15.09.2019
Keskkonnaministeeriumile saadetud kiri
Meie: 22.10.2021 nr TO-JUH-6/250

Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamise aruande avalikul väljapanekul esitatud tagasiside vastused

Allpool edastame vastused Teie 15.09.2019 Keskkonnaministeeriumile saadetud kirjas toodud tagasisidele. Kindlustamaks seda, et meie vastused osapoolte esitatud kommentaaridele ja seisukohtadele oleksid võimalikud sisulised ja ammendavad, on vahepealsel perioodil teostatud täiendavaid eksperthinnanguid ja analüüse, mille järeldused kajastuvad ka täiendatavas keskkonnamõjude hindamise aruandes.

Kommentaar nr 1: Minu varasemad protestid ja vastuväited on suures osas endiselt vastuseta. Palun anda kõigile seni esitatud küsimustele ammendavad vastused.

Vastus: Teie 17.03.2017 kirjale ja selles püstitatud küsimustele esitasime vastused 15.06.2017 kirjaga.

Kommentaar nr 2: Millisel põhjusel on KMH täiendatud versioonis ignoreeritud Riigikohtu lahendit mis on antud 1 a. enne KMH täiendatud aruande esitamist? Otsus ei saa olla teadmata ühelegi osapoolele. Otsust on ignoreerinud nii KKM kui koostaja. Millisel põhjusel?

Vastus: Kui küsimusega peetakse silmas Riigikohtu 08.08.2018 otsust kohtuasjas nr 3-16-1472, millega tühistati Hiiu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneering tuuleenergia tootmise alade paiknemise osas, siis seda on KMH aruande eelnõus käsitletud (ptk 2.4, 2.5.1.5, 2.5.1.6). Samas märgime, et kuigi planeering on tühistatud tuuleenergia alade osas, siis muus osas on see kehtiv ning ka muude valdkondadega tuleb arvestada.

Kommentaar nr 3: Eksperdina kasutatakse rahvusvahelise kontserni Ramboll käepikendust Eestis, kes ei ole kindlasti erapooletu ning mida kinnitab ka antud KMH.

Vastus: Vajadus vastamiseks puudub.

ENEFIT GREEN AS
Lelle 22, 11318 Tallinn
Tel 5865 4999

Reg. kood 11184032
info@enefitgreen.ee
www.enefitgreen.ee

Kommentaar nr 4: Mõjude prognoosimise metoodika on pealiskaudne ja kõlbmatu.

Vastus: Selgitame, et hindamismetoodika pannakse paika KMH programmi koostamisel ning KMH programmi heakskiitmisega on see ka sobivaks tunnistatud (programm on heaks kiidetud heaks Keskkonnaministeeriumi 22.06.2010 kirjaga nr 11-2/3142-3). Kasutatud hindamismetoodika on kooskõlas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse ning mõjuhindamise juhendmaterjalidega. Nii uuringud, analüüsid kui ka eksperthinnangud on kõik mõjude hindamiseks sobivad metoodikad.

Kommentaar nr 5: Olulised uuringud on jätkuvalt tõlkimata.

Vastus: Kõikidest olulistest uuringutest on KMH aruandesse tehtud eestikeelsed kokkuvõtted. Info sisaldub aruande vastavates valdkondlikes peatükkides. Ülejäänud materjal on kättesaadav tõlkimata kujul aruande lisades. Nõuet ja vajadust võõrkeelsete materjalide täismahus tõlkimiseks ei ole.

Kommentaar nr 6: Mürauuring on eksitav ja puudulik, kuna käsitleb mingil määral vaid kuuldavat müra ja sedagi vigaselt. Seega ka kõik viited ja seosed sellele on tühised ja väärtusetud. Seega pole põhjust analüüsida ka sellest tuletatud järeldusi sügavuti.

Vastus: Peame oluliseks selgitada, et keskkonnamõju hindamise käigus analüüsitakse ja hinnatakse kavandatava tegevusega kaasneda võivaid olulisi keskkonnamõjusid, mitte kõiki mõjusid. Müra puhul on inimese tervise kaitseks kehtestatud müra piirväärtused. Need on kehtestatud teaduslike andmete alusel. Piirväärtuste eesmärk on vältida, ennetada või vähendada ebasoodsat mõju inimese tervisele ning hoida ära ebameeldivaid aistinguid. Olulist negatiivset mõju inimese tervisele eeldatakse juhul, kui toimub piirväärtuste ületamine. Eestis on piirväärtused kehtestatud atmosfääriõhu kaitse seaduse alusel välisõhus levivale mürale ning rahvatervise seaduse alusel mürale hoonetes ning infrahelile elamutes ja ühiskondlikes hoonetes. KMH aruande eelnõus on müra mõju olulisust hinnatud kehtivatest nõuetest lähtuvalt (ptk 5.11). Piirväärtuste ületamist ühegi müra liigi osas ei esine.

Märgime, et tulenevalt nii teie kui ka teistest avalikustamisel esitatud arvamustest oleme tänaseks teostanud infraheli ja madalsagedusliku müra osas ka täiendava hindamise (Low Frequency Noise and Infrasound Survery, Ramboll Finland OY, 2020). Kuigi KMH aruandes on olemas infraheli ja madalsagedusliku müra hindamise tulemused tuulikupargile koguvõimsusega 1100 MW (vt Madalsagedusliku müra ja infraheli uuring KMH aruande Lisas 8), siis on arvutused teostatud 4 MW võimsusega tuulikutele, mistõttu tegime uued arvutused täna kavandatavaid tuulikuid ja alternatiive silmas pidades. Ka täiendava hindamise tulemustest nähtub, et infraheli tase jääb allapoole kehtestatud piirväärtusi ning olulist negatiivset mõju inimese tervisele ei kaasne. Täiendame KMH aruannet täiendava hindamise tulemustest lähtuvalt.

Kommentaar nr 7: Kogu statistiline andmestik pärineb väikestest tuulikutest, väikestest tuuleparkidest ja vananenud uuringutest või otseselt tuuletööstuse poolt kinni makstud tellimustöödest.

Vastus: Mõju hindamisel on kasutatud parimat meretuuleparkide kohta teadaolevat, mõistlikult kättesaadavat teavet. Allika sobivust hindab ja selle kasutamise üle otsustab ekspert. Allika vanus ei tähenda ilmtingimata, et see ei ole asjakohane. Mis puudutab keskkonnamõju hindamise eest tasumist, siis see on sätestatud KeHJS-ses. Seaduse kohaselt on keskkonnamõju hindamise kulud arendaja kanda (§ 8 lg 2).

Täiendavalt lisame, et oleme tänaseks teostanud mitmeid täiendavaid uuringuid ja eksperthinnanguid erinevates valdkondades (madalsageduslik müra ja infraheli, sotsiaalmajanduslik keskkond, linnustik, nahkhiired, mereimetajad, vibratsioon). Täendame neist lähtuvalt KMH aruannet ning seal kus asjakohane, ajakohastame ka statistika.

Kommentaar nr 8: Seismiline vibratsioon, interferents ja resonants on käsitlemata, seega puuduvad ka sellekohased järeldused ja kokkuvõtted ning pole võimalik hinnata kogu seda mõjuvaldkonda ja selle võimalikke tagajärgi nii inimestele, muule elustikule ning loodusele.

Vastus: Nagu ka eespool välja toome, siis oluline on mõista, et keskkonnamõju hindamine tegeleb eeldatavalt oluliste negatiivsete mõjudega. Rannikust 12 km kaugusel asuval tuulepargil ei ole eeldada olulist negatiivset mõju Hiiumaale pinnase kaudu leviva vibratsiooni tõttu. Sellest hoolimata oleme tänaseks tellinud täiendava töö tuulepargi tõttu pinnases tekkiva vibratsiooni ja selle ulatuse hindamiseks (Loode-Eesti meretuulepargi vibratsioonivälja intensiivsuse ja ulatuse hindamine, TalTech, 2020). Töö käigus modelleeriti tuulepargis tekkiva vibratsiooni levikut. Tulemuste kohaselt on tuulepargi vibratsiooni mõju ulatus Hiiumaale hüljatavalt väike ning vibratsioon ei ole mingil juhul inimeste poolt tajutav. Samuti on olematu vibratsiooni mõju Hiiumaa põhjaveele, kuna ergutavad võnkeamplituudid on väga väikesed, ei põhjusta paekihi kahjustusi ega mõjuta põhjavee liikumisi. Täiendame KMH aruannet selle tulemustest lähtuvalt.

Kommentaar nr 9: 12 MW tuulikute koguse arvutus on vale, tegelikku kogukõrgust ega masti kõrgust pole välja toodud. Kõigil ülejäänutel on välja toodud vaid masti kõrgus ja mitte kogukõrgus.

Vastus: Täiendame KMH aruannet tuulikute tipukõrguste osas. Märgime, et tipukõrgus märgib ühtlasi ka tuuliku kogukõrgust veepinnast.

Kommentaar nr 10: Kõigi tuulikutüüpide müra modelleeringud on kõlbmatud kuna kasutatud on vaid Db A-kaalutud helitaset ning Db G -kaalutud helitaset. Selle juurde väidetakse, nagu Db G -kaalutud helitase kataks kogu alla 20 hz jääva ala. Sellised andmed on ilmselt teadlikult esitatud eksitavatena. Db G -kaalutud helitasemega mõõdetakse vaid vahemikku 10 - 20 hz ja mitte alla 10 hz. See ala on aga kõige

olulisem just kõigis analüüsimata riskivaldkondades, milleks on nii inframüra, seismiline vibratsioon, interferents kui resonants. Korrektne mõõtühik on Db Lin -kaalutud helitase, mis katab kogu sagedusskaala. Soovitan tutvuda kõi-gil asjaosalistel elementaarsete teadusmaterjalidega https://www.health.belgium.be/en/explanation-technical-terms-concerning-sound#dB
https://youtu.be/ZXCZ3OyklrE

Vastus: Keskkonnamüra modelleerimisel on inimkõrvaga kuuldava müra modelleerimisel kasutatud A-korrigeeritud helirõhutasemeid LpA (dB), mis vastab inimkõrva kuulmisele. G-korrektsiooni kasutatakse infrahelide hindamiseks vastavalt standardile ISO 7196:1995(en) Acoustics — Frequency-weighting characteristic for infrasound measurements. Kuna erinevad mõõtmistulemused, normid, hindamismeetodid kasutavad indikaatorina G-korrektsiooni LG (dB), siis on seda tehtud ka käesolevas KMH aruandes, et tulemused oleksid võrreldavad. Täiendame KMH aruannet mõistete ja kasutatud indikaatorite osas, et see paremini selge oleks.

Kommentaar nr 11: Lammutusfondi arvutused tuginevad ekslikele lähtearvutustele ning on seetõttu valed ja petlikud.

Vastus: Tuulikute lammutamise maksumuse hindamisel on lähtutud kavandatavatest vundamentidest ja nende lammutamise eeldatavast maksumusest. Samas rõhutame, et tegemist on hinnangulise numbriga praegusel ajahetkel. Arvestades, et tegemist on pikaajalise arendusega (tuulikute eluiga vähemalt 20 aastat), siis kasutatavad tehnoloogiad ja tööde maksumused ajas suure tõenäosusega muutuvad.

Kommentaar nr 12: Sotsiaal-majanduslik mõju on korrektselt uurimata.

Vastus: KMH raames on käsitletud kõiki asjakohaselt sotsiaalseid ja majanduslikke aspekte. Lisaks on tänaseks teostatud täiendav hindamine (Loode-Eesti rannikumere tuulepargi arendusega kaasnevate sotsiaalmajanduslike mõjude hindamine, Civitta Eesti AS, 2020) kus täiendava eksperdi poolt on asjakohased valdkonnad uuesti üle vaadatud. Täiendame aruannet selle tulemustest lähtuvalt. Kas aruandes olev on asjakohane ja piisav, sellele annavad KeHJS kohaselt hinnangu pädevad asutused ja otsustaja.

Kommentaar nr 13: Võrguga liitumine ei kata kõiki mõjusid, mis kaasnevad liinide kasutuskoormuse ja ülekoormustega mandril, näit. Kose-Risti lõigul.

Vastus: Selgitame, et käesolev mõju hindamine on algatatud veeloa taotluse alusel. Selle raames hinnatakse vaid merekaablite paigaldamise ja kasutamisega kaasneda võivaid mõjusid. Maismaakaableid merekeskkonna kontekstis ei käsitleta. Maismaakaablite rajamiseks on vajalik taotleda eraldi luba ning maismaakaablite rajamisega seotud mõjude hindamine toimub vastava loa menetlemise raames.

Kommentaar nr 14: Puuduvad uuringud mõjude kohta põhjavee kvaliteedile ja saadavusele. Pole selge, kas ja kuidas hakkaksid taolised seismilised nähtused mõjutama saare kaevude seisundit ja joogivee olemasolu.

Vastus: Vt vastust eespool.

Kommentaar nr 15: KMH programm on vananenud.

Vastus: Selgitame, et keskkonnamõju hindamise eesmärk on anda tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega kaasneva olulise keskkonnamõju kohta. KMH programm on KMH menetluse alguses koostatav dokument, samas kui KMH aruanne on lõpptulemus. KeHJS kohaselt võib KMH aruande koostamise käigus täiendavate asjaolude ilmnemise korral põhjendatud juhul kõrvale kalduda nõuetele vastavaks tunnistatud keskkonnamõju hindamise programmist. Sellekohased põhjendused tuleb esitada keskkonnamõju hindamise aruandes. Kui keskkonnamõju hindamisel on toimunud programmist kõrvale kaldumine, siis on vastavad põhjendused aruandes ka esitatud. Programmist kõrvalekaldumisega nõustumise või mittenõustumise kohta annab seisukoha otsustaja või asjaomane asutus.

Kommentaar nr 16: Teen ettepaneku tühistada käesolev KMH ja lõpetada jäädavalt mistahes tööstusparkide rajamine Hiiumaale ja selle rannikumerre või tühistada käesolev KMH, koostada uus lähteülesanne ja programm ning algatada uus ning korrektne KMH, minimaalse kaugusega kaldast 35 km ning tagada kogu protsessi üle kogukondlik kontroll, kaasates kõigi puuduvate uuringute jm. tegevuse järelevalvesse Hiiumaa kohaliku kogukonna usaldusväärsed esindusorganisatsioonid, s.h. näiteks Hiiu Tuul MTÜ.

Vastus: Kuna ettepanek ei puuduta KMH aruannet, siis ei ole sellele vastamine meie pädevuses. KMH menetlusega seotud otsuseid teeb KeHJS kohaselt otsustaja (antud juhul Keskkonnaministeerium).

Lugupidamisega,

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmo Kõrvek

Meretuuleenergia arendusjuht
Enefit Green AS
karmo.korvek@enefitgreen.ee